

Cyllid Llywodraeth Leol i Ddarparwyr Nas Cynhelir sy'n cynnig Darpariaeth Feithrin y Cyfnod Sylfaen

Daw Cwlwm â phum mudiad mwyaf blaenllaw'r maes gofal plant yng Nghymru ynghyd i ddarparu gwasanaeth integredig a dwyieithog a fydd yn sicrhau'r canlyniadau gorau posibl i blant a theuluoedd ledled Cymru.

Cefndir

Ar ôl i bartneriaid Cwlwm fod yng nghyfarfod y Pwyllgor Plant, Pobl Ifanc ac Addysg, ar 24^{ain} Mai 2018, yn y Senedd, i roi tystiolaeth ynghylch Bil Cyllido Gofal Plant Cymru, gofynnwyd i'r partneriaid ddarparu rhestr i'r Pwyllgor yn nodi'r lefelau cyllido gwahanol a roddir ledled Cymru i ddarparwyr Blynyddoedd Cynnar sy'n cynnig Darpariaeth Feithrin y Cyfnod Sylfaen, sef y ddarpariaeth a gyllidir. Mae partneriaid Cwlwm yn croesawu'r cyfle i drafod yr wybodaeth yn y papur hwn ymhellach.

Mae gan bob plentyn yng Nghymru yr hawl i 10 awr yr wythnos o leiaf o Ddarpariaeth Feithrin y Cyfnod Sylfaen, a honno'n ddarpariaeth ran-amser wedi'i chyllido. Gallai hyn fod mewn lleoliad nas cynhelir (a all fod yn feithrinfa ddydd, yn gylch chwarae, yn Gylch Meithrin, neu gan warchodwr plant) a gymeradwywyd gan yr awdurdod lleol, neu gallai fod mewn ysgol (a gynhelir). Bydd plentyn yn dechrau derbyn Darpariaeth Feithrin y Cyfnod Sylfaen yn y tymor ar ôl ei ben-blwydd yn dair oed.

Rhaid i leoliadau blynyddoedd cynnar nas cynhelir gael eu cymeradwyo gan awdurdod lleol (ALI) er mwyn cael cyllid i ddarparu'r Cyfnod Sylfaen un ai drwy broses gomisiynu neu drwy broses dendro. Ymddengys bod rhai ALLau yn comisiynu un lleoliad mewn man darparu a dyna'r man lle gall rhieni ddefnyddio eu cynnig Addysg Gynnar (AG), drwy dalu'r lleoliad i ddarparu sesiynau Cyfnod Sylfaen lle bydd lleiafswm gofynnol o leoedd ar gael. Gall hyn gyfrannu at atal gwarchodwyr plant, yn ogystal â meithrinfeydd sy'n cynnig gofal dydd llawn, a darparwyr sesiynol, rhag gallu cynnig Darpariaeth Feithrin y Cyfnod Sylfaen o gwbl. Gallai hynny effeithio ar gynnig uchelgeisiol Llywodraeth Cymru, sef y Cynnig Gofal Plant ar gyfer Cymru. Hefyd, mae diffyg dewis i rieni o dan y model hwn. Mewn Awdurdodau Lleol eraill, defnyddir proses dendro i gymeradwyo darparwyr. Nid yw'r modelau hyn yn annog cynnig dewis i rieni. Er bod y rhan fwyaf o ALLau yn rhoi cyllid i ddarparwyr nas cynhelir gynnig Darpariaeth Feithrin y Cyfnod Sylfaen, mae eto anghysondebau mawr iawn yn nifer yr ALLau hynny a fydd yn ystyried cynyddu nifer y lleoliadau, nas cynhelir ac a gyllidir, i ddarparu'r Cyfnod Sylfaen neu a fydd yn ystyried cyllido Gwarchodwyr Plant cofrestredig i fod yn ddarparwr nas cynhelir.

Mae'r tabl isod yn dangos y modelau darparu gwahanol a'r cyllid a ddarperir gan bob Awdurdod Lleol. Cafodd yr wybodaeth hon ei chasglu a'i choladu gan bartneriaid Cwlwm yn seiliedig ar wybodaeth gan ddarparwyr Blynyddoedd Cynnar. Nid oes gennym

wybodaeth gymharol ynghylch darparu a chyllido'r sector a gynhelir o ran darpariaeth feithrin y Cyfnod Sylfaen.

Dengys yr wybodaeth ar y tabl atodedig mai £3.13 yr awr yw'r cyllid ar gyfartaledd, ledled Cymru, a roddir – ar sail y plentyn/yr awr – i Ddarparwyr Nas Cynhelir ddarparu'r hawl i ddarpariaeth feithrin y Cyfnod Sylfaen.*

Dylid nodi nad yw'r cyllid hwn wedi codi ers sawl blwyddyn, os gwnaeth o gwbl, yn y rhan fwyaf o ALLau. Yn ogystal, mae un Awdurdod Lleol o leiaf wedi gostwng ei gyllid Addysg Gynnar i ddarparwyr nas cynhelir. Yn ystod y cyfnod hwn, mae darparwyr Blynyddoedd Cynnar wedi wynebu costau cynyddol oherwydd y Cyflog Byw Cenedlaethol, cyfraniadau pensiwn cyflogwyr ac ardrethi busnes, yn ogystal â chodiadau chwyddiant o ran adnoddau. Mae awdurdod lleol wedi dweud wrth un darparwr a reolir gan wirfoddolwyr i godi arian os oes modd, (a pheidio â dibynnu ar y cyllid yn unig).

*Mae cyfartaledd y gyfradd yr awr wedi'i gyfrifo drwy ddefnyddio blwyddyn academaidd 39 wythnos ar gyfartaledd neu 2 dymor/24 wythnos er mwyn cymharu'r sefyllfaoedd cyllido gwahanol sy'n bosibl.

Awdurdod Lleol	Cyllidwyd; Yr Hydref	Y Gwanwyn	Yr Haf	Sawl awr yr wythnos	Y cyfraniad yr awr	Y cyfraniad y sesiwn	Y cyfraniad y plentyn, y tymor/flwyddyn	Y gyfradd yr awr ar gyfartaledd	Y cyfraniad at gynaliadwyedd
Yr hyn y mae'r awdurdod lleol yn ei gyllido									
Blaenau Gwent	✓	✓	✓	5 x 2 awr			£446.00 y tymor	£3.43	
Pen-y-bont ar Ogwr	x	✓	✓	10 awr			£428.00 y tymor	£3.57	Grant cynaliadwyedd ar gael.
Caerffili	x	✓	✓	10 awr			£450.00/£480 y tymor	£3.75/4.00	
Caerdydd	x	✓	✓	5 x 2 awr		£8.28		£4.24	
Caerfyrddin	✓	✓	✓	10 awr - 5 x 2 awr neu 4 x 2.5 awr)	£3.00 yr awr			£3.00	Grant cynaliadwyedd gwerth £1,000 ar gael
Ceredigion	✓	✓	✓	10 awr			£290.00 y tymor	£2.23	Grant cynaliadwyedd gwerth £1,000 ar gael

Conwy	x	✓	✓	10 awr			£300.00 y tymor	£2.50 a lwfans i leoliad a reolir gan wirfoddolwyr	Cynaliadwyedd i bob lleoliad gwirfoddol ar sail nifer y lleoedd: 0-5 = £1000/ 5-10 = £750 10+ = £500	
Sir Ddinbych	x	✓	✓	10 awr 4 x 2.5 awr			£350.00 y tymor	£2.92	Yn achlysurol - mae'n amrywio o flwyddyn i flwyddyn	
Sir y Fflint	x	✓	✓	10 awr 4 x 2.5 awr			£350.00 y tymor/ y plentyn (wedi'i ostwng o £360 gynt, ym mis Ebrill 2017)	£2.92	Cynaliadwyedd - Hyd at £1,000 y flwyddyn i leoliadau a reolir gan wirfoddolwyr	
Gwynedd	x	✓	✓	10 awr			£5,717 yn seiliedig ar 16 o blant	£ 1.49	+ thaliadau ychwanegol amrywiol, y pen, am y niferoedd dros ben yr isafswm gofynnol	
Merthyr Tudful	✓	✓	✓	5 x 2 awr		£7.64 y sesiwn		£3.82		
Sir Fynwy	✓	✓	✓	Hyd at 10 awr		£6.50 y sesiwn	£422.50 y tymor	£3.25		
Castell-nedd Port Talbot	Ni roddir cyllid i leoliadau nas cynhelir gynnig darpariaeth Cyfnod Sylfaen.									
Casnewydd	✓	✓	✓	Hyd at 5 x 2.5 awr yr wythnos		£6.70 y sesiwn	.	£2.68		
Sir Benfro	✓	✓	✓	10 awr yr wythnos			£390.00 y tymor (13 wythnos)	£3.00		
Powys	✓	✓	✓	Hyd at 12.5 awr		Cyfrannu at bae'r staff yn dibynnu ar nifer y plant a leolir e.e. ar gyfer 24 o blant		£1.86 yr awr, y plentyn, mewn grŵp o 24 (gan gynnwys y staff a'r rhent)		

							Cyflog arweinydd, 16 awr yr wythnos a 2 Gynorthwydd 14.5 awr yr wythnos = £15,498 y flwyddyn, yn ogystal â chostau safle hyd at £1,500 i safleoedd nad ydynt yn rhai ALL. Rhoddir £500 yn ychwanegol i feithrinfeydd dydd.		
Rhondda Cynon Taf	x	✓	✓	5 x 3 awr	15 awr – Y tymor wedi'r 3 ^{ydd} pen-blwydd		£900.00 y tymor	£5.00	
Abertawe	Ni roddir cyllid i leoliadau nas cynhelir gynnig darpariaeth feithrin y Cyfnod Sylfaen.								
Torfaen	✓	✓	✓	10 awr yr wythnos			£397.00 y tymor	£3.05	
Bro Morgannwg	✓	✓	✓	Hyd at 5 x 2.5 sesiwn yr wythnos	Cyllid cyfatebol i ffioedd y lleoliad	Hyd at uchafswm o £11.50 y sesiwn		Uchafswm: £4.60	
Wrecsam	x	✓	✓	10 awr			£350.00 y tymor	£2.92	
Ynys Môn 2 leoliad yn cael cyllid 3 thymor	x	✓	✓	10 awr			Cyllid penodedig fesul cwota: e.e. hyd at 16 o leoedd – £8,064. Hynny yw, £504 y plentyn/y flwyddyn	£2.10	+ £300 ar gyfer offer. 17-24 o leoedd - £11,689.00 + £600.

Y Ffi a geir ar gyfartaledd £3.13